

פעולת תרבות פמיניסטית ומסיבת ארוחת הערב של ג'ודי שיקגו

מטרות:

1. החניכות ייחשפו לאבני דרך בתרבות ובהמשגה הפמיניסטית.
2. החניכות יבינו את הרלוונטיות של המאבק הפמיניסטי למאבק הלהט"בי.
3. החניכות יתמודדו עם תכנים ביקורתיים על פמיניזם תוך חשיבה ביקורתית עליהם.

עזרים:

קלפי משחק וירטואליים או מודפסים - משחק זיכרון.
ציוד יצירה – למתודת סיכום.

נספחים:

נספח א'- רשימת נשים שעשו היסטוריה – למשחק זיכרון
נספח ב'- תמונות נשים עשו היסטוריה – למשחק זיכרון

1. משחק פתיחה + דיון קצר (15 דקות):

משחק זיכרון של נשים שעשו היסטוריה

בזום (משחק זיכרון רק עם התמונות) – לינק:

<https://www.freememorygame.com/?dn=%D7%A0%D7%A9%D7%99%D7%9D+%D7%A9%D7%A2%D7%A9%D7%95+%D7%94%D7%99%D7%A1%D7%98%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%94>

אפשר להכין קלפים עם התמונות במידה ולא בזום.

רשימת נשים שאפשר לבחור למשחק: אמיליה ארהרט, שולמית אלוני, הנרייטה סאלד, שרה אהרונסון, רוזה פארקס, מארי קירי, בילי ג'ין קינג, מלאלא יוספזאי, מרגרט המילטון, פלורנס נייטינגייל.

מומלץ להסביר לחניכים על האישה במשפט אחרי שמוצאים צמד קלפים (נספח א).

ולשחק עם הקלפים (במידה ואנחנו לא בזום) עם תמונות מודפסות של הנשים (נספח ב').

דיון אחרי המשחק:

אילו נשים, לדעתכם, שינו את ההיסטוריה? תנו שמות שעולים לכם בראש.

מה הן עשו ששינה את ההיסטוריה?

זוכרים. ות אירוע ספציפי שקשור בנשים האלה? באיזו שנה התרחש האירוע?

יכולים ללכת יותר רחוק? אירועים היסטוריים שמעורבות בו נשים? נשים מהמאה הקודמת שעשו

היסטוריה?

2. "ארוחת הערב" של ג'ודי שיקגו (20 דקות)

קוראים ביחד טקסט קצר על המיצג המפורסם של ג'ודי שיקגו:

"ארוחת הערב" (באנגלית: *The Dinner Party*) הוא שמו של פרויקט אמנות ומיצב שיצרה האמנית האמריקאית ג'ודי שיקגו (*Judy Chicago*) בין השנים 1974-1979. בפרויקט הפמיניסטי, אשר הוצג כתערוכה בשנת 1979, תוארו דמויותיהן של 39 נשים מן ההיסטוריה האנושית, חלקן דמויות היסטוריות אמיתיות וחלקן דמויות מיתולוגיות.

צופים יחד בקטע וידאו שמציג את ארוחת הערב:

https://www.youtube.com/watch?v=BP3j3klF144&ab_channel=artdone

שאלה – האם זיהיתן אחת מהנשים? מה פועלה?

3. מחקר ודיון (25 דקות)

נחלק את החניכים לזוגות או לשלוש – נציג את התמונה המצורפת מהערך [בוויקיפדיה](#) (נספח ג) על היצירה. נבקש מהחניכים לבחור באחת הנשים מהרשימה בתמונה המצורפת ולגשת לערך בוויקיפדיה עליה. לאחר שיעברו על הערך בוויקיפדיה – נתכנס שוב והחניכים יציגו לכולם על הדמות הנבחרת ויתארו איך היא תרמה לאנושות.

נצפה בוידאו שמתאר את היצירה:

https://www.youtube.com/watch?v=X4qEnty8V_E&ab_channel=%D7%90%D7%A7%D7%93%D7%9E%D7%99%D7%94%D7%9E%D7%A7%D7%95%D7%A0%D7%AA-OnlineAcademe

דיון - מה הופך יצירה זו לפמיניסטית? במה היא חוטאת? ישנו שילוב, גם אם פחות מספרית, של דמויות נשיות מתרבויות חוץ-אירופאיות. מה זה מייצר? מה החשיבות של דמותה של שיקגו עצמה להבנת היצירה?

4. סיכום (20 דקות)

דיון - מה הופך תרבות לפמיניסטית? האם מספיק שאישה תהיה האמנית שעומדת מאחורי העבודה כדי שהעבודה תהיה פמיניסטית? מה צריך להיות ביצירת אמנות על מנת שהיא תיחשב פמיניסטית? משימה לסיכום: מניחים את ציוד היצירה מול החניכים, אם זה בזום – מבקשים מהם ליצור ומבקשים מהם: צרו יצירת אמנות פמיניסטית לפי ראות עיניכם. אפשר גם לכתוב שיר. מה זאת יצירה פמיניסטית? זה בידיים שלכם.

נספחים:

נספח א' – רשימת הנשים

אמיליה ארהרט - נולדה ב-1897. הייתה טייסת וסופרת אמריקאית. התפרסמה כאישה הראשונה שחצתה את האוקיינוס האטלנטי בטיסת יחיד, וקבעה שיאי טיסה רבים נוספים. כתבה ספרים רבים על חוויותיה, שהפכו לרבי-מכר. ארהארט נעלמה בנסיבות לא-ברורות באוקיינוס השקט בסמוך לאי האולנד, במהלך ניסיונה להקיף את העולם בטיסה בשנת 1937.

שולמית אלוני - נולדה ב-1928. הייתה פעילה חברתית, חברת הכנסת ושרה בממשלות ישראל. היא החלה את פעילותה הפוליטית במפא"י, הקימה את רצ - התנועה לזכויות האזרח ולאחר מכן הנהיגה את מרצ. הייתה פעילה למען זכויות להט"ב ופעלה למען חוקים שמקדמים שוויון. כמו החוק לביטול משכב זכר (1988) שחוקקה שקובע כי יחסים הומוסקסואליים הם לא מחוץ לחוק.

הנרייטה סאלד - נולדה ב-1860. הייתה פעילת ציבור, אשת חינוך ועורכת ספרותית, שהקדישה את חייה ופועלה לרעיון הציוני ולעם היהודי. פעלה רבות בתחומים שונים ומגוונים כגון סיוע לפליטים יהודים בארצות הברית, בתחומי החינוך וההוראה, העבודה הסוציאלית והבריאות, **שרה אהרונוסון** - נולדה ב-1890. הייתה מראשי מחתרת ניל"י, רשת ריגול יהודית שפעלה למען הבריטים ונגד הטורקים שליטי ארץ ישראל במלחמת העולם הראשונה, במטרה לקדם את הקמתה של ריבונות יהודית עצמאית בארץ ישראל.

רוזה פארקס - נולדה בשנת 1913. פעילה בתנועה האמריקאית לזכויות האזרח תושבת העיר מונטגומרי בירת אלבמה. התפרסמה בשל סירובה בשנת 1955 לפנות את כיסאה באוטובוס לאדם לבן - סירוב שהוביל למעצרה ולהעמדתה לדין. הדבר הוביל, בעזרתו של מרטין לותר קינג, לחרם האוטובוסים של מונטגומרי, ולקביעת בית המשפט העליון של ארצות הברית שחוקי ההפרדה הגזעית נוגדים את החוקה. בעקבות כך בוטל החוק המקומי שחייב הפרדה בין הגזעים בתחבורה הציבורית.

מארי קירי - נולדה ב-1867. הייתה מדענית פולנייה-צרפתייה, חלוצה בחקר הקרינה הרדיואקטיביות. זכתה פעמיים בפרס נובל: בשנת 1903 זכתה בפרס נובל לפיזיקה (יחד עם בן זוגה פייר קירי ועם אנרי בקרל) בזכות מחקרה על תופעת הקרינה, ובשנת 1911 זכתה בפרס נובל לכימיה על גילוי הרדיום והפולוניום, ועל חקר הרדיום.

בילי ג'ין קינג - נולדה ב-1943. היא טניסאית אמריקאית. במהלך הקריירה המקצוענית שלה זכתה ב-12 תוארי גראנד סלאם ליחידות, ב-16 תוארי גראנד סלאם לזוגות וב-11 תוארי גראנד סלאם לזוגות מעורבים. קינג נחשבת לאחת הטניסאיות הטובות ביותר אי פעם, ולאחת הנשים המצטיינות בספורט בכלל.

מלאאל יוספזאי - נולדה ב-1997 בפקיסטן. היא ידועה בזכות פעילותה למען זכויות נשים בעמק סוואט, שם אסרו לעיתים אנשי ארגון הטליבאן על נשים ללמוד בבתי ספר. ב-2013 הוענק ליוספזאי פרס סחרוב לחופש המחשבה, ובשנת 2014 הוכרזה ככלת פרס נובל לשלום, הצעירה ביותר מאז ומעולם שזכתה בפרס נובל.

מרגרט המילטון- נולדה ב-1936. מדענית מחשב, מהנדסת מחשבים, ואשת עסקים אמריקאית. ניהלה את חטיבת הנדסת התוכנה של מעבדת המיכשור במכון הטכנולוגי של מסצ'וסטס (MIT), אשר פיתחה את תוכנת הטיסה עבור תוכנית החלל אפולו. הצוות של מרגרט פיתח תוכנת הנחייה לניווט והנחתת החללית על הירח.

פלורנס נייטינגלייל- נולדה ב-1820. הייתה אחות, סופרת וסטטיסטיקאית אנגליה, הייתה חברה במסדר ההצטיינות ועוטרה בצלב האדום המלכותי. מייסדת מקצוע הסיעוד המודרני. עבודתה פורצת הדרך בסיעוד בלטה במהלך מלחמת קרים, כאשר טיפלה בחיילים פצועים. היא כונתה "הגברת עם העששית" בשל נוהגה לערוך סבבים בקרב המטופלים בלילות.

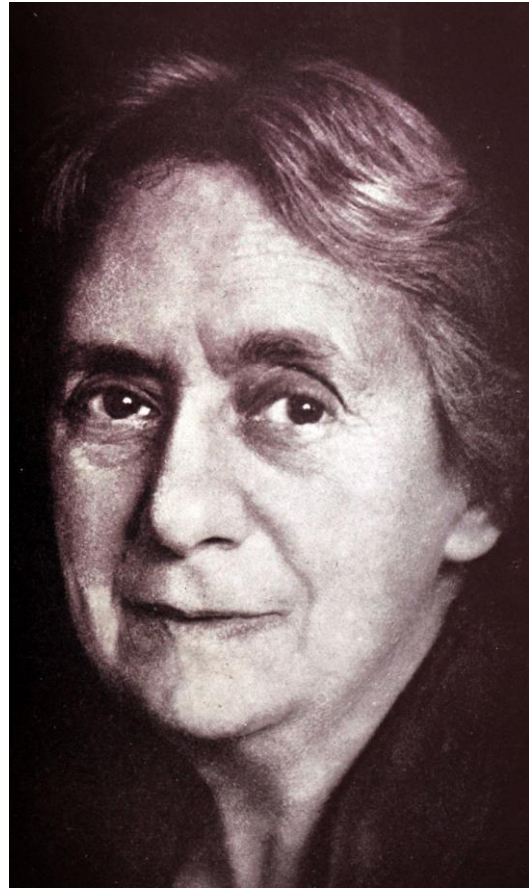
**נספח ב' – תמונות של הנשים
אמיליה ארהרט-**

שולמית אלוני-

הנרייטה סאלד-

שרה אהרונסון-

רוזה פארקס-

מארי קירי-

בילי ג'ין קינג-

מלאלא יוספזאי-

מרגרט המילטון-

פלורנס נייטינגייל-

מהמהפכה האמריקאית עד המאה ה-20	מראשית הנצרות ועד הרפורמציה	מהתקופה פרהיסטוריה לאימפריה הרומית
אן הצ'ינסון	מַרְסֵלָה הקדושה מרומא	האלות הקדמוניות
סקאג'ווייה (Sacagawea)	בריג'יד הקדושה מקילדייר	אלת הפריזון
קרוליין הרשל	תאודורה (קיסרית האימפריה הביזנטית)	עשתר
מרי וולסטונקראפט	רוזווייתה מגנְרֶךְ־היים (Hroswitha von Gandersheim)	קאלי
סוג'ורנר טרות'	טַרְטוּלָה	אלת הנחש
אליזבת בלקוול	אלינור מאקוויטניה	סופיה (החוכמה)
אמילי דיקנסון	הילדגַרְד מבינְגן	אמזונה
את'ל סְמִיית'	פטרונילה דה מית'	חתשפסות
מרגרט סנגר	קריסטין דה פיזאן	יהודית
נטאלי קליפורד בארני	איזבלה ד'אסטה	סאפֶפּו
וירג'יניה וולף	אליזבת הראשונה	אקפאקיה
ג'ורג'יה או'קיף	ארטמיזיה ג'נטילסקי	בודיקיאה
סוזאן ב. אנתוני	אנה מריה ואן שורמן	היפאטיה